

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy w Kaliszu w sprawie z powództwa Ł. R. i W. R. przeciwko M. S. o zapłatę w punkcie pierwszym zasądził solidarnie od pozwanej M. S. na rzecz powodów solidarnie Ł. R. i W. R. kwotę 20.369,20 złotych z ustawowymi odsetkami od kwot i dat szczegółowo tam wskazanych, w punkcie drugim zasądził od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 3.436,00 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu oraz w punkcie trzecim zasądził od Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Kaliszu na rzecz radcy prawnego B. T. kwotę 2.400,00 zł., powiększoną o należny podatek VAT, tytułem wynagrodzenia za udzieloną pozwanej pomoc prawną z urzędu (wyrok k. 232, uzasadnienie wyroku k.236- 240).

Apelację od powyższego wyroku pozwana zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi skarżąca zarzuciła:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez sprzeczność ustaleń z zebrany materiał dowodowy w sprawie i przyjęcie, że pozwana zapłaciła na rzecz powodów kwotę 400 zł z tytułu kaucji, podczas gdy z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy wynika, że pozwana zapłaciła na rzecz pozwanych łączną kwotę 1200 zł z tytułu kaucji,
- art. 91 k.p.c. przez przyjęcie, iż pozwana nie mogła skutecznie podnieść zarzutu potrącenia w sprzeciwie od nakazu zapłaty przez swojego pełnomocnika ustanowionego z urzędu,
- art. 321 § 1 k.p.c. przez orzeczenie ponad żądanie i zasądzenie dochodzonej pozwem kwoty wraz z odsetkami solidarnie na rzecz powodów,
- art. 505¹ pkt 2 k.p.c. przez rozpoznanie sprawy z pominięciem obligatoryjnego postępowania uproszczonego;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego tj.

- art. 6, 95, 498 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 499 k.c. poprzez ich niezastosowanie i przyjęcie, że pozwana nie dokonała skutecznego potrącenia wierzytelności dochodzonej pozwem z wierzytelnością pozwanej w kwocie 1.200,00 (tysiąc dwieście i 00/00) zł z tytułu kaucji wpłaconej przez pozwaną na rzecz powodów, przy zawarciu umowy najmu lokalu nr (...) położonych w budynku przy ul. (...) w K., na skutek zarzutu potrącenia zgłoszonego w sprzeciwie od nakazu zapłaty przez swojego pełnomocnika,
- art. 369 k.c. przez wadliwe przyjęcie, że w niniejszej sprawie między powodami zachodzi solidarność, podczas gdy nie wynika ona ani z przepisów prawa ani z przedłożonych umów najmu;

Pozwana wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w całości przez oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów postępowania za obie instancje wg norm przepisanych, ewentualnie na wypadek uznania przez Sąd, że nie zachodzi podstawa do zmiany zaskarżonego wyroku o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

2. zasądzenie od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu na rzecz pełnomocnika pozwanej kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym wg norm przepisanych, powiększonej o podatek VAT, które nie zostały uiszczone w całości ani w części w przypadku oddalenia apelacji;

3. zwolnienie pozwanej od kosztów sądowych w postępowaniu apelacyjnym, których pozwana nie w stanie ponieść bez uszczerbku koniecznego dla utrzymania siebie i rodziny (apelacja z uzasadnieniem k.243- 244 v).

Sąd Okręgowy, Sąd Gospodarczy zważył, co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona i podlega oddaleniu.

Z podniesionych w apelacji zarzutów rozważenia wymagają w pierwszej kolejności zarzuty dotyczące naruszenia przepisów kodeksu postępowania cywilnego, ponieważ tylko na podstawie stanu faktycznego ustalonego zgodnie z zasadami procedury może być oceniona poprawność zastosowania przepisów prawa materialnego (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 2 lipca 2004 roku, w sprawie o sygn. akt II CK 409/03, Lex nr 148384).

Na wstępie należy poddać pod rozagę tryb, w jakim była rozpatrywana sprawa. Słusznie Sąd Rejonowy rozpoznawał niniejszą sprawę w trybie zwykłym, opierając się na przepisach ogólnych. Przepisy art. 505¹ k.p.c. – art. 505¹⁴ k.p.c. odnoszące się do trybu uproszczonego dotyczą spraw o zapłatę czynszu lokali mieszkalnych i opłat obciążających najemcę oraz opłat z tytułu korzystania z lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkalnej bez względu na wartość przedmiotu sporu (art. 505¹ pkt.2 k.p.c.). Zgodnie z art. 505⁷ k.p.c. jeżeli sąd uzna, że sprawa jest szczególnie zawiła lub jej rozstrzygnięcie wymaga wiadomości specjalnych, w dalszym ciągu rozpoznaje ją z pominięciem przepisów niniejszego działu. W rozpatrywanej sprawie powodowie dochodzili zapłaty kilkunastu kwot wynikających z umów najmu lokalu łączących strony. W konsekwencji należało uznać, że wielość roszczeń powodów zwiększyła zawiłość sprawy i należało sprawę rozpatrywać z zastosowaniem przepisów ogólnych.

Pozostałe zarzuty podniesione przez skarżącą, tak dotyczące naruszenia przepisów prawa procesowego jak i materialnego są ze sobą powiązane.

W ocenie Sądu Okręgowego, bezzasadny jest zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu pierwszej instancji w zakresie oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego. Wbrew argumentacji wyrażonej w apelacji przez pozwaną Sąd Rejonowy szczegółowo uzasadnił swoje stanowisko i wskazał z jakich powodów nie uznał zeznań pozwanej za wiarygodne. Stosownie do art. 233 k.p.c. sąd uprawniony jest do dokonywania swobodnej oceny dowodów, przy jednoczesnym wskazaniu okoliczności tak ukierunkowanej oceny. W związku z tym, że Sąd pierwszej instancji dopełnił swój obowiązek, skarżąca powinna była wykazać okoliczności, dla których dokonana ocena jest nielogiczna, błędna, sprzeczna z zasadami doświadczenia życiowego.

W rozpatrywanej sprawie skarżąca poza twierdzeniami, co do nieprawidłowości stanowiska Sądu Rejonowego nie wskazała żadnych okoliczności mogących podważyć tę prawidłowość. Skarżąca oparła swoje stanowisko w zakresie zapłaty kaucji 1 200,00 złotych, a nie jak stwierdził Sąd Rejonowy – 400,00 złotych na złożonych do akt sprawy dokumentach. Stanowisko skarżącej należy uznać za nieuzasadnione, ponieważ w aktach sprawy, poza uiszczeniem kaucji w wysokości 400 złotych, co potwierdzili powodowie (odpowiedź na sprzeciw k. 167-168) brak jakiegokolwiek dokumentacji potwierdzającej stanowisko skarżącej. Wprawdzie przedstawiona przez pozwaną kserokopia umowy najmu lokalu mieszkalnego nr (...) (umowa najmu z dnia 11 października 2012 roku, k. 155-156) określa obowiązek pozwanej do zapłaty kaucji w wysokości 800,00 złotych, ale w aktach sprawy brak jest dokumentu w postaci potwierdzenia dokonanej wpłaty powyższej kwoty. Obowiązkiem pozwanej było przedstawienie wiarygodnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń w tym zakresie. Tymczasem Sąd pierwszej instancji słusznie nie dał wiary zeznaniom pozwanej, ponieważ – wobec braku innych dowodów – nie pozwoliły na jednoznaczne potwierdzenie, że wpłaciła ona kaucję 1 200 złotych, zwłaszcza, że powodowie potwierdzili wpłatę kaucji tylko do kwoty 400 złotych.

Ponadto należy dodać, że na pozwanej ciążył obowiązek wykazania, że zapłaciła umówiony czynsz i inne opłaty ją obciążające, które wynikały z zawartych umów, ponieważ zgodnie z art. 6 k.c. to pozwana wywodziła z tych faktów skutki prawne. Należy podkreślić, że pozwana nie sprostała temu wymogowi. Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, natomiast przytoczone przez pozwaną argumenty stanowią jedynie polemikę werbalną z prawidłowymi ustaleniami Sądu Rejonowego.

W rozpoznawanej sprawie w zakresie wierzytelności zgłoszonych przez powodów dotyczących zapłaty czynszu oraz dodatkowych opłat z tytułu najmu lokali mieszkalnych pozwana stwierdziła, że w sprzeciwie od nakazu zapłaty zgłosiła zarzut potrącenia z tytułu kaucji, jaką wpłaciła przy zawieraniu umów najmu lokali (sprzeciw od nakazu zapłaty sporządzony przez pozwaną k.80- 82).

Istota potrącenia sprowadza się do sytuacji, gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, a każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony do wysokości wierzytelności niższej. Przedmiotem obu wierzytelności mogą być pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Skuteczność dokonania potrącenia zależy od materialnoprawnych przesłanek: wierzytelności muszą być wzajemne, a więc strony stosunku prawnego występują jednocześnie w roli wierzyciela i dłużnika względem siebie, świadczenia nadające się do potrącenia muszą być jednorodnjajowe, wierzytelność strony korzystającej z potrącenia ma być wymagalna, zaś obie zaskarżalne (art. 498 k.c.).

Zatem aby oświadczenie o potrąceniu mogło być uznane za skuteczne i by prowadziło do umorzenia wierzytelności (art. 498 § 2 k.c.) muszą wystąpić ustawowo określone przesłanki (art. 498 § 1 k.c.). Zatem w chwili składania oświadczenia musi wystąpić i trwać stan potrącalności, a w szczególności muszą istnieć wzajemne wymagalne wierzytelności, których przedmiotem są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a które mogą być dochodzone przed sądem lub innym organem. Składający oświadczenie o potrąceniu musi w stosunku do swego wierzyciela posiadać własną, istniejącą już wierzytelność i wierzytelność ta w dacie potrącenia musi być wymagalna. Wobec tego warunkiem skuteczności oświadczenia o potrąceniu jest jej skonkretyzowanie pod względem rodzajowym, terminowym i wartościowym, w tym dokładne określenie kwoty pieniężnej, w jakiej ta wierzytelność się wyraża (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 1968 roku, II PR 202/68, Legalis nr 13557). Zatem podstawową przesłanką potrącenia jest istnienie dwóch wierzytelności, a pozwany aby skutecznie złożyć procesowy zarzut potrącenia oparty na materialno-prawnym oświadczeniu o potrąceniu musi przede wszystkim wykazać istnienie zgłoszonej do potrącenia wierzytelności (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 1998 roku, I CKN 522/97 – OSNC Nr. 11 poz. 176 z 1998 roku, uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 14 października 1993 roku, III CZP 141/93 – OSNCP nr. 5 poz. 102 z 1994 roku, oraz wyroku Sądu Najwyższego z 25 czerwca 1997 roku, III CKN 116/97 – OSNC nr. 11 poz. 184 z 1997 roku).

Zarzut potrącenia dokonuje się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Oświadczenie ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe (art. 499 k.c.). Przepisy kodeksu cywilnego nie stawiają szczególnych wymagań co do formy oświadczenia woli o potrąceniu, dlatego należy uznać, że oświadczenie to może być złożone w każdy sposób, zarówno w postaci elektronicznej, ustnej jak i pisemnej. Ważny element stanowi fakt dojścia oświadczenia o potrąceniu do drugiej strony w sposób umożliwiający jej zapoznanie się z jego treścią.

W rozpoznawanej sprawie nie doszło do skutecznego potrącenia wierzytelności, ponieważ pozwana nie złożyła prawidłowo oświadczenia materialnoprawnego o potrąceniu wierzytelności drugiej stronie.

Abstrahując w tym miejscu od samej zasadności istnienia wierzytelności pozwanej w stosunku do powodów z tytułu zapłaconej kaucji, w pierwszej kolejności wskazać trzeba, że nie można uznać, że doszło do skutecznego potrącenia wierzytelności, bowiem w dacie złożenia oświadczenia o potrąceniu wierzytelność pozwanej nie była wymagalna. Pozwana nie wykazała w żaden sposób, że wierzytelność stała się wymagalna. Do wierzytelności o charakterze pieniężnym, jaką jest z pewnością wierzytelność o zwrot kaucji, stosuje się regułę wyrażoną w art. 455 k.c., a więc staje się ona wymagalna z chwilą wezwania do jej spełnienia. Strona pozwana nie wykazała, aby wezwała wcześniej i określiła termin do zapłaty kwoty 1200,00 złotych tytułem uiszczonej kaucji, wobec czego w dacie złożenia oświadczenia o potrąceniu wierzytelność ta nie była wymagalna. W konsekwencji nie doszło do skutecznego potrącenia wierzytelności.

Kolejnym warunkiem skuteczności złożonego oświadczenia pozwanej w przypadku wierzytelności pieniężnych jest skonkretyzowanie takiej wierzytelności zgłoszonej do potrącenia, czyli dokładne wskazanie kwoty pieniężnej, w

jakiej ta wierzytelność się wyraża. Pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty nie skonkretyzowała, w jakiej wysokości wносиła o potrącenie wierzytelności z tytułu kaucji wskazując jedynie, że chce dokonać potrącenia kwot pieniężnych przysługujących jej z tytułu kaucji oraz kwot pieniężnych z tytułu bezpodstawnie wymagalnych względem niej opłat za czynsz za miesiąc kwiecień 2014 roku (sprzeciw od nakazu zapłaty k. 80-82).

Należy zaznaczyć, że pogląd o możliwości kwalifikowania treści pism procesowych jako określonych oświadczeń woli jest powszechnie akceptowany zarówno w orzecznictwie, jak piśmiennictwie, gdy - co jest w pełni zrozumiałe ze względu na treść art. 60 k.c. - oświadczenia te nie wymagają formy szczególnej. (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 września 1997 r., III CZP 39/97, OSNC 1997/12/191, OSP 1998/2/30, Legalis nr 31552). Warunkiem skuteczności takiego oświadczenia, jeśli chodzi o wzajemną wierzytelność pieniężną, jest skonkretyzowanie takiej wierzytelności zgłoszonej do potrącenia, a więc przede wszystkim dokładne określenie kwoty pieniężnej, w jakiej ta wierzytelność się wyraża (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30 maja 1968 r. II PR 202/68, Legalis jw). Sąd Najwyższy - Izba Cywilna w wyroku z dnia 27 sierpnia 1970 r. przyjął, że dłużnik pragnący skorzystać z potrącenia powinien określić cyfrowo swoją wierzytelność przedstawioną do potrącenia, a przynajmniej wskazać ściśle przesłanki tej wysokości (II CR 377/70, Legalis 14787).

Z powyższego wynika, że nawet bez wskazywania konkretnej wysokości wierzytelności pieniężnej przedstawionej do potrącenia możliwe jest potrącenie, jeśli zostaną wskazane dokładne podstawy do jej wyliczenia. Pozwana M. S. w oświadczeniu wskazała swoją wierzytelność do potrącenia poprzez określenie elementów kwot wpływających na całą wierzytelność (zapłacona przez pozwaną kaucja oraz czynsz płatny za miesiąc kwiecień 2014 roku). Z uwagi na niepotwierdzoną w żaden sposób wysokość wpłaconej kaucji przez pozwaną Sąd Okręgowy uznał, że treść sprzeciwu w zakresie w jakim pozwana przedstawiła do potrącenia swoją wierzytelność poprzez wskazanie elementów składających się na jej wysokość („wnoszę o oddalenie części nakazu zapłaty poprzez (...) rozliczenie pobranych kaucji” k. 82) nie jest ścisła i konkretna w stopniu umożliwiającym potraktowanie tego oświadczenia jako skutecznego oświadczenia o potrąceniu.

Zgłaszając zarzut potrącenia (art. 498 § 1 k.c.) pozwana powinna była zindywidualizować swoją wierzytelność oraz skonkretyzować jej zakres przedstawiony do potrącenia z wierzytelnością powoda, wskazując zwłaszcza przesłanki jej powstania, wymagalności i wysokości oraz dowody w celu ich wykazania. Zgłoszenie zarzutu potrącenia jest formą dochodzenia roszczeń zrównaną co do skutków z powództwem, dlatego podlega tym samym wymogom, które stawiane są dla powództwa (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 25 maja 2006 r. I ACa 1315/05, LEX nr 214269).

Pełnomocnik z urzędu pozwanej w sprzeciwie od nakazu zapłaty podniósł zarzut potrącenia kwoty 1 200,00 złotych z tytułu kaucji wpłaconej przez pozwaną na rzecz powodów, przy zawarciu umowy najmu lokalu nr (...) położonych w budynku przy ul (...) w K. (sprzeciw od nakazu zapłaty k.150-152). Ustanowienie pełnomocnika z urzędu zgodnie z art. 118 k.p.c. jest równoznaczne z udzieleniem pełnomocnictwa procesowego. (por np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r., I CZ 84/15, Legalis nr 1398637 i inne tam cytowane). Pełnomocnictwo procesowe obejmuje upoważnienie do podejmowania decyzji i czynności o charakterze procesowym, nie daje natomiast pełnomocnikowi umocowania do ingerencji w materialnoprawne stosunki, w jakich pozostaje mocodawca, w szczególności nie upoważnia do kształtowania jego sytuacji prawnej poza procesem (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 10 sierpnia 2010 r., I PK 56/10, Legalis nr 479044).

W okolicznościach rozpatrywanej sprawy brak było podstaw, aby uznać, że pozwana udzieliła swojemu pełnomocnikowi procesowemu dorozumianego pełnomocnictwa do złożenia oświadczenia o potrąceniu, zwłaszcza, że sama pozwana takich twierdzeń w toku całego dotychczasowego postępowania nie podnosiła. Sąd Okręgowy uznał, że w związku z powyższym zarzut procesowy w apelacji pełnomocnika pozwanej jest bezzasadny. Pełnomocnik pozwanej upoważniony był bowiem jedynie do podniesienia procesowego zarzutu potrącenia, nie mógł jednak złożyć skutecznego materialnoprawnego oświadczenia o potrąceniu, a wobec braku takowego, skutecznego oświadczenia pozwanej, podniesiony przez niego i skonkretyzowany zarzut nie mógł wywołać skutków procesowych.

Dodatkowo wskazać też należy, iż niezależnie od wątpliwości co do wysokości ewentualnego roszczenia pozwanej z tego tytułu za wątpliwe uznać należało także samo istnienie wierzytelności o zwrot przedmiotowej kaucji, gdyż jak wynika z zeznań powoda (e-protokół rozprawy z 4 lutego 2016 r. 00:08:40 k.228, zapis na płycie DVD k. 299, uzasadnienie Sądu Rejonowego k. 238) kwoty wpłacone przez pozwaną powodowie przeznaczyli na remont lokali, które zostały oddane w stanie zdewastowanym, a pozwana nie wykazała okoliczności przeciwnych, które uzasadniały by jej żądanie zwrotu tych kaucji i bezpodstawność ich przeznaczenia na remont lokali.

W związku z powyższym zarzuty odnoszące się do ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji w zakresie istnienia tej wierzytelności stają się w kontekście braku przesłanek do potrącenia wierzytelności bezprzedmiotowe. Nie było bowiem kwestionowane przez stronę pozwaną istnienie roszczenia powodów względem niej z tytułu czynszu za wynajem lokali oraz opłat dodatkowych. Wobec bezskuteczności potrącenia uznać trzeba, że zobowiązania pozwanej względem powodów nie zostało wykonane, a w konsekwencji powództwo podlegało uwzględnieniu w tym zakresie.

Zarzut naruszenia art. 321 § 1 k.p.c. poprzez orzeczenie ponad żądanie i zasądzenie dochodzonej pozewem kwoty wraz z odsetkami solidarnie na rzecz powodów jest bezzasadny. Zgodnie z powyższym przepisem przedmiotem rozpoznawania przez sąd są tylko żądania zgłoszone przez strony. Zakaz orzekania ponad żądanie, będący przejawem zasad dyspozycyjności i kontradyktoryjności, oznacza, że o treści wyroku zarówno w sensie pozytywnym, jak i negatywnym decyduje żądanie strony. Zakaz orzekania ponad żądanie odnosi się, bądź do samego żądania – petitum, bądź do jego podstawy faktycznej – causa petendi (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 23 lipca 2015 r., I CSK 549/14, Legalis). W art. 321 § 1 k.p.c. jest bowiem mowa o żądaniu w rozumieniu art. 187 § 1 k.p.c., a w myśl tego unormowania obligatoryjną treść każdego pozwu stanowi dokładnie określone żądanie oraz przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2010 r., I CSK 476/09, Legalis nr 385362).

W rozpoznawanej sprawie powodowie, jako wspólnicy spółki cywilnej w pozwie określili wyraźnie, że dochodzą wskazanych kwot wobec pozwanej jako podmioty solidarne, wobec czego nie można stwierdzić, iż Sąd pierwszej instancji orzekł ponad żądanie (pозew k. 2-5).

Z drugiej zaś strony, bezspornym jest fakt, że powodowie Ł. R. i W. R. są współnikami spółki cywilnej ((...) k. 153, 154). W umowach zaś należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu (art. 65 § 2 k.c.). Ze zgromadzonego materiału dowodowego, w tym zeznań stron jednoznacznie wynika, że wolą stron było zawarcie umów dotyczących najmu lokali mieszkalnych. Stosownie do art. 865 § 1 i 2 k.c. zawarcie umowy najmu zaliczane jest do zwykłych czynności zarządu i taką czynność może zawrzeć tylko jeden ze współników. Przy rozstrzyganiu bowiem, czy dana czynność prawna, należy, czy też nie należy do zwykłych czynności spółki, trzeba mieć na względzie w szczególności takie właśnie okoliczności konkretnego przypadku, jak cel i determinowany nim rodzaj działalności spółki, przynależność ocenianej czynności do tego rodzaju działalności oraz jej doniosłość z punktu widzenia rozmiaru tej działalności (wyrok Sądu Najwyższego z 5 czerwca 1997 r., I CKN 70/97, OSN 1997, Nr 11, poz. 179, Legalis nr 31294). Skoro celem współników spółki cywilnej będących przedsiębiorcami jest wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi, to należało uznać, że zawieranie umów najmu lokali nie należało do kategorii spraw przekraczający zakres zwykłych czynności i taką czynność mógł wykonać jeden ze współników sam. Ponadto jeżeli kilka osób zaciągnęło zobowiązanie dotyczące ich wspólnego mienia, są one zobowiązane solidarnie, chyba że umówiono się inaczej (art. 370 k.c.). Zobowiązania dotyczące wspólnego mienia to rodzaje stosunków prawnych, które mają charakter prawny i gospodarczy z tym mieniem, natomiast ich zaciąganie wiąże się z nabyciem, posiadaniem, używaniem, naprawą czy ulepszeniem przedmiotów lub praw wspólnotą objętych. Z rozumowanie tego da się wywieść materialnoprawna podstawa do żądania przez powodów solidarnej zapłaty przez pozwaną, pomimo, iż solidarność przedmiotowej wierzytelności po stronie wierzycieli nie wynika wprost z przepisów prawa. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na fakt, iż rozwiązanie dotyczące uznania powodów za wierzycieli solidarnych w stosunku do pozwanej, stawia stronę pozwaną w korzystniejszej pozycji, ponieważ sama wykonując zobowiązanie dokonuje wyboru wierzyciela. Zgodnie z art. 367 § 2 k.c. dłużnik może spełnić świadczenie, według swego wyboru, do rąk któregośkolwiek z wierzycieli solidarnych.

Sąd Okręgowy nie dostrzegł również żadnych uchybień kwestionowanego wyroku, które winny być uwzględnione w toku kontroli instancyjnej z urzędu.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art.385 k.p.c. oddalił apelację.

Na podstawie na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i art. 109 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy nie orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego, mając na uwadze brak wniosku strony powodowej, reprezentowanej przez adwokata, o ich przyznanie.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu przez pełnomocnika będącego radcą prawnym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 22³ § 1 ustawy o radcach prawnych, przyznając pełnomocnikowi pozwanej ze Skarbu Państwa reprezentowanego przez Sąd, który ustanowił dla pozwanej pełnomocnika z urzędu opłatę z tego tytułu w kwocie 1 476,00 złotych brutto ustaloną na podstawie przepisów § 16 ust. 1 pkt 2) w zw. z § 8 pkt 5) i §4 ust. 1 i 3 oraz § 22 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1805), znajdującego zastosowanie w sprawie z uwagi na datę wniesienia apelacji.

Ryszard Badio Marzena Eichstaedt Bartosz Kaźmierak